

Somogy Megyei Múzeum
VA-LOKA.
Néprajzi adattár

--	--	--	--

Somogy Megyei Múzeum
VA-LOKA.
Néprajzi adattár

GYŰJTŐ: WITT LAJOS LŐRÉ

GYŰJTÉS IDEJE:

TART.: ASSZONYSOROK A CSURGÓ KÖZELÉ-

VI FALUKBAN

2 lap

FÖLDRAZSI MŰTARTÓ: CSURGÓ

SZÁM MŰTARTÓ: XVII

LELTÁRSZÁM:

HALASPACK RT.

Asszony - sors a Csurgó környéki falukban

Talán nem haszontalan fáradozás, ha ismertetem a lakodalom utáni szürke hétköznapokat, a szürke életet. Sok esetben a mindent felülmúló türelmi időt. Mert az volt! Minden szemszögből nézve. Ha csak egy pontot nézünk is. Mivel ma már nehéz lenne elképzelni, hogy mindentben az öregek döntsenek. Minden ugy történhet ahogy a szülők, nagyszülők jónak látnak. Csakis az Ő akaratuk érvényesülhet. A szigorú szokásoknak és fegyelemnek voltak-e előnyei, vagy sem? Nem könnyű megítélni. /De most nem is ez a cél, hogy ezt mérlegeljem./

A lakodalom után a fiatalasszony már ott is maradt a férje házában. Természetesnek vették, hogy mindig a lánynak kell meg válni a szülői - háztól. Ez mindenképpen alárendeltséget takart. Mivel ritkán fordult elő, hogy a legény tért más házához. Alárendeltségnek vehetjük azt is, hogy az asszony köteles volt "ke-dezni - vagyis magázni a férjét. "Gyűjjön ide ke"/ A férj pedig mindenkor tegezte feleségét.

A házasság után a fiatal pár az istállóban aludt. /Természetesen ágyon/. A fiatalasszony csak a gyerek születésekor foglalhatta el a szobát. Ha már rálehetett bízni a gyereket az öregekre, vagyis nem kellett szoptatni, ismét az istállóban kellett aludnia. A férj mindvégig ott is aludt. A gazdagabbaknál is ritka volt a kivétel. Némi változások az 1920-as években történt.

A fiatalasszonyt azért egy évig kimélték. Págyolgatták. Hizelegtek neki, mivel nagyon fiatalon férhez adták. /14-15 éves lányok már férhez mentek. A legények pedig 18-20 évesen házasodtak./ Egy év után aztán nehéz munkára fogták a fiatalasszonyt. Akinek szigorú anyósa lett. azt rögtön a nehéz munka várta.

Az öregek irányításával történt minden a családban. Ellenvetést nem tűrve uralkodtak a fiatalok felett. Még a 70 éves öregasszony sem engedett hatalmából. Menyét főzni nem engedte. A főzőkanál átadása egyenlő volt a halállal. Így aztán előfordult az is, hogy a 30-40 éves asszony még főzni is alig, alig tudott. Mivel az anyós halála után juthatott el csak a konyhai munkákhoz. Így a főzéshez is. Mind addig csak az állatok körüli és a mezei munkákat végezhetette.

Szeretném ismertetni azt a szomorú ténytet is, hogy az öregek ha-

talmaskodása szabott gátat a gyerek születésnek is. Egy, esetleg kettő gyereknél több nem lehetett. Mondták: "Nem köll a gyerekek, mert a sok gyerek sok-felé viszi a vagyont". Való igazság, hogy a két gyerek már ritkaságnak számított. A három gyerekes családokat egyenesen megszólták - elítélték. Ezen a téren Alsók járt elől. Itt az 1930-as évek ~~szokásos~~ szomorú statisztikát mutatnak. Az abortálás sem volt ritka. Melynek súlyos következményei is voltak.

Igy esik a folyamat, hogy az öregek elhalálása után aztán a következő generáció foglalja el a fő helyet a lakásban és az irányításban.

Gyökeres változást ezen a téren 1945. utáni idők hoznak.